ఏది వదిలేది?

"అమ్మాయీ ఇంక పడుకో రాదటే. ఎంత సేపలా కూర్చుంటావు? ఎంత ఏడ్చినా ఏం ప్రయోజనం కాస్త నడుం వాల్చమ్మా! నేనటు వద్దామంటే రైలు ఇలా ఊగుతుంటే పడిపోతానేమోనని భయం. విమలా పడుకోమ్మా."

శారదమ్మ బ్రతిమిలాడింది.

మోకాళ్ళలో తలదాచుకొని కిటికీ దగ్గరగా కూర్చున్న విమల దిగ్గున తలెత్తి చూసింది. ఆ చిన్న కూపే అంతా పల్చని నీలిరంగు వెలుతురు పరుచుకొని వుంది. తల్లి, తండ్రి, మరిది, తోడికోడలు, మేనమామ అంతా తలో బెర్త్ మీద పడుకొన్నారు. శారదమ్మ మాటిమాటికీ కూతుర్ని పిలుస్తూ పడుకోమని బ్రతిమిలాడుతోంది."

"పడుకొంటున్నాలే" అన్నది విమల. చేయి చాపి బెర్త్ మూలన వున్న తోలు సంచి అందుకొంది. సంచి పట్టుకొన్న వ్రేళ్ళలోంచి చైతన్యం ప్రవహిస్తున్న భావన కలిగింది.

"వీళ్ళంతా అనుకొంటున్నట్లు తను నిజంగా దుఃఖంతో తల్లడిల్లి పోతుందా?"

"ఏమో....ఏమో...." అన్నట్లు రైలు పట్టాలు సవ్వడి చేశాయి. తలతిప్పి అద్దాల్లోంచి దూరంగా కనపడుతున్న దీపాల తోరణాలుచూస్తోంది విమల. చుక్కల్ని అందుకోమని కవ్విస్తూ పరుగులు పెడుతున్నాయవి. "ఇంటి దగ్గర యమున, శరత్ ఏం చేస్తున్నారో....పోయినతండ్రిని తలుచుకొని తల్లి దీనావస్థ గుర్తుచేసుకొని దిగులుగా వున్నారో....టి.వి.లో మాచ్ చూస్తున్నారో...."

నవ్వొచ్చింది విమలకు. చేతిలో సంచి దూరంగా బెర్త్‌పైన వుంచి వెనక్కువాలి కళ్ళు మూసుకొంది.

వద్దన్నా అదే దృశ్యం. స్వేచ్ఛగా నీలాకాశంలో ఎగిరే పావురాలు, వందలు వేలు....ఎంత వెలుతురు....ఎంత స్వేచ్ఛ....ప్రపంచం అంతా అప్పుడే చూస్తున్నంత కొత్తగా....

'ఆ కిటికీలు వేసెయ్....ఏవుంది బయట చూసేందుకూ! వెధవ దుమ్మూ ధూళీనూ. ఇక పడుకో. పది దాటింది. ఏమిటా జిడ్డు మొహం. పోయి కడుక్కో....ఆ బజారు తిండి ఏం బావుంటుంది. హాయిగా ఈ పళ్ళు తిను....ఏమిటీ అమాంతం తినేయటమే.... శుభ్రంగా కడుక్కోవూ....వెన్నెల్లో డాబా మీద కబుర్లా....నెమ్మగా వుంటే. మంచుపడుతోంది. లోపలకు రా.... వర్షంలో తడవటమా! నాకు చిరాకు ఆ బురదా వానా.... ఛీ....ఛీ....రా లోపలకు...."

ఆ గొంతు ఇంకెప్పుడూ తనను దబాయించదు. "ఇదే తిను....ఇదే తాగు....

ఇలాగే వుండు'' అంటూ శాసించదు. విమల భయంగా కళ్ళు తెరిచి చూసింది. తను ఏదైనా మాట్లాడిందా! ఎవరైనా తనను గమనిస్తున్నారా?

అందరూ పడుకొన్నారు. విమల నిట్టూర్చింది. ఏమిటీ ఇలా ఆలోచిస్తోంది. కన్ను మూసింది తన జీవిత సహచరుడు సూర్యం. తన భర్త....పిల్లలకు తండ్రి అయినా ఎందుకు దిగులుగా లేదు....వద్దన్నా వెంటాడే ఈ స్మృతులు తనను ఎటు వైపు లాక్కుపోతున్నాయి!

ఎవరో చిన్నగా మూలిగిన శబ్దం.

"వనజా పాపాయి లేచిందేమో చూడు" మరిది రామకృష్ణ భార్యను లేపుతున్నాడు.

"మేలుకొనే వున్నానండి. ఓ పక్కనే పడుకొనీ మెడనరం పట్టేసింది" వనజ బద్ధకంగా ఆవులిస్తోంది.

"ఎప్పటికి చేరుకొంటాం" అన్నది.

"రేపు సాయంకాలం" అన్నాడు రామకృష్ణ.

"అబ్బ ఎంత చిరాగ్గా వుందో. ఇప్పుడు ఆకలి వేస్తోంది. ఇందాక నయించలేదు. ఆదేం భోజనం. ఆ పొట్లాల్లో కలిపిన అన్నం నాకేం నచ్చలేదు. వెధవ కూరలు....అవునూ. మాటే మరచాను. కాశీలో మీరేం వదిలేస్తారూ?''

"నోరు మూసుకొని పడుకో. వెధవ ప్రశ్నలు'' రామకృష్ణ విసుక్కున్నాడు.

వనజ ఏదో గొణుగుతోంది.

విమలకు నవ్వొచ్చింది.

రామకృష్ణ అనవసరంగా విసుక్కున్నాడు. మా మంచి ప్రశ్నే. కాశీలో స్నానం చేశాక మనకు ఇష్టమైనదేదో వదిలేయాలట. తనకు ఏది ఇష్టం? ఏదో! తన ఇష్టాలు ఇప్పుడేవీ లేవు. అందరి ఇష్టాలూ తనవై పోయి, తన ఇష్టం ఏమిటో తెలియకుండా పోయింది.

ఆలోచనలు కళ్ళాలు లేనట్లు పరుగులు తీస్తున్నాయి. ఎప్పటికో.... ఎక్కడికో....తన గొంతు నొక్కేసిన సంఘటనలు....ఎన్నో....ఎన్నెన్నో....

అప్పటికి పదేళ్ళ వయసుంటుందా?....

"వర్షం వస్తుంటే వేడివేడి అన్నంలో ఆవకాయకలుపుకొని తింటే బావుంటుందమ్మా!''

శారదమ్మ విసుక్కుంది.

"నీ మొహంలా వుంటుంది. నీ కసలు అంతలేసి కారాలు పడవు. కడుపులో మంటంటావు. ఇదిగో పప్పు వంకాయ కూర, సాంబారు కలుపుకో ఎంత బావుంటాయో''

"ఛీ....నాకేం వద్దు ఆవకాయ తింటా"

"ఇదెక్కడి పిల్లమ్మా వెధవ ఆవకాయ పట్టుకు కూర్చుంది. కమ్మగా కూర చేస్తే ఆ ఆవకాయ పచ్చడికోసం చస్తావేమిటీ.... తినూ .... తినమంటుంటే...."
ఇక ధారలుగా పడే వర్షం చూడటమూ....వేడి వేడి ఆవకాయన్నం తినటమూ, చల్లని గాలి, వర్షం తుంపరలూ ఇవేం లేవు....రావు. తలుపులు బిడాయించుకొని లైటు వెలుతురులో అమ్మ తిట్లూ సాంబారన్నం నంజటమూ...."

విమల నిట్టూర్చింది....

బొటానికల్ టూర్‌కి వెళ్ళాలి నాన్నగారూ. అందరూ డబ్బు కట్టేశారు. తప్పనిసరిగా సైన్స్ వాళ్ళంతా వెళ్ళాలి. క్రితంసారి అన్నయ్య వెళ్ళలేదూ....

"వాడు వెళితే వాడితో నీకు వంతా? నేను మీ ప్రిన్సిపాల్‌తో మాట్లాడుతాను. నువ్వు వెళ్ళక పోయినా కొంపలేం మునిగిపోవు. రేపు మన పల్లెకు పో. కావలసినన్ని ఆకులూ, పూవులూ చేలనిండా అవే."

"ఛీ....నేను పోను. టూర్ వెళ్ళొద్దా. సరదాగా అందరూ వెళుతుంటే...."

"ఎక్కడికే వెళ్ళేది? చదువు మానేసేయ్. వెధవ సంత అంతా మీరి పోతున్నారు...."

ఆకాశంలో రివ్వుమంటూ ఎగిరిపోయే పక్షి రెక్కలు నిర్దాక్షిణ్యంగా కత్తిరిస్తే ఏమవుతుంది?

"బియిడీ నే బెస్టూ! ఆడపిల్లకు తగిన ఉద్యోగం టీచింగ్...."

"ఆ పిల్లలతో వాగటం నావల్ల కాదు బాబూ. పోనీ ఓ సంవత్సరం లైబ్రేరియన్‌గా ట్రైనింగ్ అవుతాను...."

"వద్దని చెప్పాను కదా.... ఇదిగో అప్లికేషన్. ఫలానా యాజులుగారి అమ్మాయంటే ఎలా వుండాలి మంచీ, మర్యాదా...."

"ఆ....ఆ.... యాజులుగారి అమ్మాయి. ఘనత.... జిడ్డోడుతుంటూ.... ఛీ...."

విమల మరోవైపు తిరిగి పడుకొంది. కంటి కొసన నీటి ముత్యం లైటు వెలుతురులో మిల మిల మెరిసింది.

"అబ్బాయికి ఆరెమ్మెస్‌లో ఉద్యోగం, గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తుడు. కోతి చేసుకుంటానంటుంటే ఏం తెగులా....?

"ఆ అబ్బాయికి అంత కోపం ఏమిటీ! కొత్త చోటని కూడా చూడకుండా చెల్లెల్ని విసుక్కోవటమూ, తల్లిని నోరు ముయ్యమనటమూ, ఇదేం మనిషో...."

"ఏం కాస్త కోపిష్టి అయితే....మనిషన్నాకా కోపం చిరాకూ పరాకూ ఏం లేకుండా వుంటాయా? నాకు కోపమే....నీకేం వయిందీ....హాయిగా లేవూ...."

"అయ్యో సంబడం. హాయిగా....ఎంత హాయిగా గంటకోసారి తిట్లుతింటూ ....ఎంత సుఖం...."

"నోరు మూసుకో. క్షణానికోసారి తిట్టనందుకు సంతోషించు. అసలు నువ్వే దానికి నేర్పుతున్నావు పిల్లాడు శుభ్రంగా వున్నాడు. ఖాయం చేస్తున్నా"

అయిపోయింది అదీ అయిపోయింది. కొత్త పుటలు ఏవీ లేవు. అంతా పాత కథలాగే.

"ఏమిటా ఉద్యోగం మానేస్తావా? ఎందుకూ బోలెడన్ని సెలవులు. కొంప లోనే ఏడుస్తావుగా. మంచి స్కేలు. ఆ అలు దిద్దించటం పెద్ద కష్టవా!

"ఇంతోటి పనికీ వంటకీ నాకు అలసటగా ఆయాసమా! మా అమ్మ పది మందికి గంటలో వండిపెట్టేది. నువ్వు ఇద్దరికి చేసేందుకు ఏడుస్తావు...."

"ఇదేం అలవాట్లే బాబూ. ఎంత కడుపుతో వుంటే మాత్రం. అంత పుల్లటి పొంగరాలు తింటే అందునా నూనె వస్తువులు తింటే రోగం రాదూ. హాయిగా గారెలు వండు. ఉల్లిపాయ గారెలు తిను. ఆ పుల్లటివి ఆరోగ్యానికి మంచివి కావు.."

ఏమిటీ మామిడి తాండ్రా? ఎక్కడా లేదే ఈ విచిత్రం! ఎవరైనా స్వీట్లు, ఫ్రూట్స్ కోరుకుంటారు. ఆ మామిడి రసం చాపల మీద పిండుతారట. ఆ ఈగలు, చీదర....అబ్బ తలుచుకొంటే డోకొస్తోంది" విమల కళ్ళు తెరిచి పై కప్పు చూస్తూ పడుకొంది.

రైలు ఉయ్యాల వూపుతోంది. తన వడిలో అప్పుడు యమున, గుప్పెట్లు ముడుచుకొని బుల్లి బుల్లి కాళ్ళు ఆడిస్తూ.

"నీ బుద్ధికి ఎక్కడ తోస్తాయే బాబూ ఈ ఆలోచనలు. ఆ బెంగాలీ పేర్లు పెడితే నవ్వుతారు. చక్కగా మీ నాన్న పేరో, మా నాన్న పేరో...."

విమలకు నవ్వొచ్చింది. అప్పుడు తనకు నచ్చిన పేరేమిటో ఇప్పుడు గుర్తు లేదు. యమున పెరిగి పెద్దదవుతోంది. తన ఇష్టాలు ఎన్నో అణుచుకొంది. తన పాప అలా కాదు. స్వేచ్ఛగా వుండాలి.

"పాపా గోరింటాకు పెట్టుకొని వెన్నెల్లో భోజనాలు చేసి ఉయ్యాల లూగితే ఎంత బావుంటుంది. చిన్నప్పుడు మేమంతా అలా...."

"అబ్బ బోర్ మమ్మీ....గోరింటాకు ఫేషన్ కాదు. అంతగా అయితే హెన్నాతో డిజైన్ చేయించుకొంటాం. తెల్లవారు ఝామున హాయిగా నిద్రపోక భోజనాలు ఏమిటి మమ్మీ. నీ చాదస్తం కానీ....అయ్యబాబోయ్ గోంగూరా-తలుచు కొంటేనే బోర్...."

"అరేయ్ శరత్....ఈ పుస్తకం చూశావురా....నిజంగా గోబీ ఎడారుల్లో తిరుగుతున్నట్లే వుంది. ఛంఘీజ్‌ఖాన్ గొప్ప నవలరా....చదివి చూడు"

"అమ్మో నా వల్లకాదు. మంచి పాప్ మ్యూజిక్ వుంది. ఓ గంటలో షార్జా మాచ్ వస్తుంది. ఐయామ్ వెరీ బిజీ"

మండి పోతున్న కళ్ళు మూసుకొంది విమల.

చుట్టూ ఎన్నో గొంతులు భరించలేనట్లు చెవులు మూసుకొంది విమల. ఇన్నేళ్ళ జీవితం తను మనసారా కోరుకొన్నది ఏదైనా అనుభవించిందా? తన ఆలోచనలు, అలవాట్లు ఏదీ తన సొంతం? ఇందులో ఏది వదిలేయాలి? విమల దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది. బలవంతంగా నిద్రపోవాలని ప్రయత్నిస్తూ కళ్ళు మూసుకొంది.

* * *

"అమ్మా ఇక్కడే దిగండి. లోతు తక్కువగా వుంది:....ఆ ఆదే....ఇప్పుడు పవిత్ర గంగలో ఓసారి తలవిండా మునగండి...."

విమల చుట్టూ చూస్తోంది. చుట్టూ, చాలా చీదరగా వుంది. బొగ్గులూ, పువ్వులూ, ఉమ్ములూ భయంకరంగా వుంది ఆ ప్రదేశం. ఇదేం పుణ్యానదో.... ఇక్కడ మునిగితే పుణ్యం కాదు రోగం వస్తుంది.

"ఏమిటే దిక్కులు చూస్తావు....మునుగూ...." సర్వపాప నివారిణి గంగకు మురికేమిటే మునుగూ...."

ఒక మునక వేసింది విమల. అంతా ఉక్కిరి బిక్కిరిగా వుంది. తన బాల్యం తనది కాదు రెండో మునక తన యవ్వనం తన స్వంతమూ కాదు. భర్త ఇష్టం. భర్త కోరికలు, ఆలోచనలు అదే. అది తన అనుభవం. మూడవ మునక. తన యాంత్రిక జీవితం వంటా, వార్పూ, వడ్డన, స్కూలు, పిల్లలూ కాంపోజిషన్ పుస్తకాలూ, పిల్లలూ వాళ్ళ పెత్తనం ఇదే తనకు మిగిలింది. తన స్వంతం ఏదీ లేదు. తను వదిలేందుకు ఏదీ లేదు. వీళ్ళలో ఎవరి ఇష్టం తను ఈ గంగ పాలు చేస్తుంది? తనకు ఆ హక్కు లేదు. ఏదీ వదిలేందుకు లేదు.

చుట్టూవేన వేల గొంతులు నవ్వుతున్న సవ్వడి. ఈ గంగలో స్నానం చేస్తే మరుజన్మ వుండదట. నిజంగా వుండదా! పోనీ....తనది కాని తన మరో జన్మ తనకెందుకు....? విమల చుట్టుగంగ....ఎన్ని పాపాలనో తనలో కలుపుకొన్న గంగాదేవి....గలగలా ప్రవహిస్తోంది "నేను వద్దన్నా నన్ను మురికి చేస్తున్నారు. చూడు ఎలా అయిపోయానో....నన్ను చూస్తే నాకే దిగులుగా వుంది, నేనెప్పుడూ స్వచ్ఛంగా ప్రవహించను కాబోలు....ఇలాగే ఇతరులు చేసిన మురికినీ....పారేసిన చెత్తనూ మోసుకుంటూ....!"

గంగ నిట్టూర్పు విమల చెవుల్లో వినపడింది. *